

NOVA DOBA

Štev. 42.

Celje, petek 15. oktobra 1937

Leto XIX.

Kaj smemo pričakovati od nemškega hmeljskega kontingenta?

Zalec, 15. oktobra.

Na konferenci nemško-jugoslovenskega gospodarskega odbora v Dubrovniku ob koncu septembra t. l. je bilo med drugim tudi dogovorjeno, da sme naša država izvoziti letno 7.000 metrskih stotov jugoslovenskega hmelja v Nemčijo proti plačilu v klirinških markah, dočim je morala plačevati doslej nemška hmeljska trgovina pri nas nakupljen hmelj v svobodnih devizah onih držav, v katere je bil naš hmelj izvožen. Ti strogi devizni predpisi pa nemški hmeljski trgovini niso konvenirali, ker ni dobila od svoje narodne banke deviz v zadostni meri na razpolago, vsled česar je kupovala v zadnjih letih le malo pri nas. Odsotnost nemških trgovcev pa so smatrali naši hmeljarji za slabo znamenje ter pripisovali nizke hmeljske cene zadnjih let temu dejstvu. Naš hmeljar je bil namreč navajen skozi dolga leta, da so ga posečali v hmeljski sezoni številni nemški kupci, ki so bili znani, da plačujejo dobro.

Hmelj, ki ga je kupovala pri nas dolga leta nemška trgovina, pa ni bil namenjen nemškim pivovarnam, temveč je bil vedno le tranzitno blago, ki ga je razpošiljala nemška trgovina po vsem svetu. Nemška pivovarniška industrija našega hmelja nikdar ni uporabljala za svoje potrebe — izvzemši poedine primere v letih splošnega pomanjkanja hmelja 1923—1926. Popolnoma zmotno je torej mnenje naših tako zvanih hmeljarskih strokovnjakov, da je služil kdaj od nemške hmeljske trgovine pri nas nakupljen hmelj nemškim pivovarnam za varjenje piva. Naš hmelj je bil vedno le predmet, s katerim so Nemci tržili in pri katerem so iskali svoj zaslužek in dobiček.

Cisto drugače je bilo z žateškim hmeljem. Do izdaja zakona o prisilni uporabi domačega hmelja je bilo v Nemčiji dosti pivovaren, ki so uporabljale za varjenje piva samo žateški hmelj. Kljub temu, da pride luje Nemčija doma več hmelja nego ga potrebuje njena pivovarniška industrija in kljub zakonu o prisilni uporabi domačega nemškega hmelja, so mnogi nemški pivovarnarji še danes navezani na žateški hmelj zlasti pri varjenju specialnih vrst svetlega piva po vzorcu pilsenskega piva.

Zato pa je imel hmeljski kontingent, ki ga je dovolila Nemčija Češkoslovaški za uvoz 20.000 kvintalov žateškega hmelja po znižani uvozni carini 70 RM za 100 kg, za žateške hmeljarje tudi velik praktičen pomen.

Kontingent, ki nam je bil priznan s strani Nemčije na konferenci v Dubrovniku, pa ni prav za prav nikak kontingent, ker našega hmelja ne bo konzumirala nemška pivovarniška industrija, temveč ostane kot tržni artikel tudi v bodoče samo v rokah nemške hmeljske trgovine, ki bo iskala zanj kupca v drugih državah in kontinentih. Dogovor v Dubrovniku pomeni torej samo plačilno olajšavo, ki jo je dovolila naša Narodna banka nemški hmeljski trgovini! Ves hmelj, ki ga bo kupila nemška trgovina pri nas, bo tudi v bodoče le tranzitno blago, ki bo samo pasiralo nemško državo, v kolikor ga ne bo pustila nemška trgovina že pri nas dokončno konzervirati in pakovati v težke tovorke za transport v prekomorske dežele. To dokazuje dejstvo, da se od našega hmelja tudi zana-prej ne bo plačevala nobena (ne polna, pa tudi ne znižana) carina, ker ga smatra Nemčija le za tranzitno blago.

Nastane sedaj vprašanje, ali ima ta nemški hmeljski kontingent kak

praktičen pomen za našega hmeljarja in ali bo vplival tudi na dvig naših hmeljskih cen?

Na vsak način ima kontingent velik pomen za naše domače zastopnike nemških hmeljskih tvrdk, ker imajo ti sedaj boljše izgleda, da dobe večja naročila od svojih nemških gospodarjev nego zadnja leta. Kakšen vpliv bo pa imel kontingent na razvoj hmeljskih cen in kakšne koristi bo prinesel tudi našemu hmeljarju, bo pokazala itak že bližnja bodočnost.

Ob tej priliki moramo poudariti, da so tako dosežani kupci našega hmelja, kakor tudi nemški trgovci, ki imajo sedaj možnost, da se močneje uveljavijo pri nakupovanju našega hmelja, večinoma liferanti ameriške hmeljske veletrgovine, ki jo vsi skupaj zalagajo z našim hmeljem in med seboj tekmujejo, kdo bo cenejši. Le neznatne količine našega hmelja najdejo pot v druge zemlje, n. pr. v Japonsko, Azijo, Avstralijo, Južno Ameriko itd.

Ker bo torej naletela nemška trgovina pri vnovčevanju našega hmelja povsod na tujo konkurenco, ki bo istotako ponujala in skušala plasirati naš hmelj, je malo verjetno, da bi prinesla ta nemška udeležba pri vnovčevanju našega hmelja znatnejše spremembe v razvoju naših hmeljskih cen in kakorkoli vplivala na njih dviganje.

Razumljivo je, da je v današnjih težkih gospodarskih razmerah, ki težijo našega kmeta, rodila vest o nemškem hmeljskem kontingentu mnogo nad v vrstah naših hmeljarjev, ki smatrajo ta kontingent kot začetek boljših časov. — Dokler pa si o posledicah kontingenta še nismo na jasnem, bi bilo preuranjeno govoriti že sedaj o velikanskih koristih, ki jih bo imelo odslej od te strani naše hmeljarstvo.

Špekulacije na račun nemškega kontingenta, kakor so ga krstili nekateri v svoji vnemi (največ zaradi pričakovanih zaslužkov kot zastopniki nemških tvrdk) ter napihnili tako močno, da je nastal iz komarja slon, je zelo riskantno početje in bi bilo le želeči, da ne bi marsikoga, ki se je udajal pretiranim nadam, še bolela glava!

Počitniške kolonije v Celjskem domu v Bakarcu

Kolo jugosl. sester v Celju je na svoji zadnji seji 6. t. m. obravnavalo med drugim tudi potek letošnjih počitniških kolonij v društvenem Celjskem domu v Bakarcu. Iz poročila blagajničarke, ki je izvršila v svrhu vpisovanja v kolonije ogromno delo, zlasti glede na zadevno korespondenco, posnemamo, da je letovalo v pretekli sezoni v Celjskem domu v Bakarcu skupno 326 oseb za dobo 3 do 21 dni.

Dom je bil otvoren od 15. maja do 10. septembra. Ta doba je bila razdeljena na štiri kolonije, od katerih sta bili prva in zadnja bolj slabo obiskani, dočim je bil dom pri drugi in tretji prenapolnjen. Velika škoda je, da se odrasli gostje, posebno oni, ki ne reflektirajo toliko na kopel, kakor na izprembo zraka in okolja ter na mir in počitek, ne oglašajo raje k prvi in četrti koloniji. Kdor ni vezan po otrocih ali poklicno, bi naj izkoristil ta krasni čas — cvetoči maj, ki je čas prerorenja, in september, ko zori okrog Bakarca sladko grozdje in ga dobite skoraj zastoj. Kadar boste delali program za prihodnje leto, nikar tega ne pozabite!

Izmed imenovanih 326 oseb je bila približno ena tretjina odraslih, dve tretjini pa dece. Izmed dece je dalo društvo 153 revnim kolonistom popust. Za 25 otrok je plačala znižano pristojbino državna poliklinika v Celju, za 6 otrok mestna občina celjska, za 71 otrok pa razna druga društva. Ostalih 45 otrok je Kolo sprejelo v kolonijo deloma za-

stonj, deloma za polovično pristojbino, največ pa jih je plačalo samo vožnjo. Vse pa sta zbrali in priporočili državna poliklinika in šola.

Če čitatelji pazno zasledujejo te številke, vidijo, da gre precejšen del kolonijskih dohodkov v prid revnim kolonistom. Vsako leto znašajo ti stroški nad 20.000 din. Ker je naše društvo dobrodelno društvo, ne pa trgovsko pridobitno, in izvršujejo one odbornice, ki se žrtvujejo, da vodi kolonije, ogromno delo popolnoma brezplačno, bi naj vsi gostje — ne samo nekateri — to tudi pravilno upoštevali. Kdor pa presoja ves obrat samo s svojega osebnega, omejenega stališča, ki gotovo ne temelji na merodajnih izkušnjah, in išče povsod prilike samo za grajalno kritiko ter želi ustvarjati v domu atmosfero nezadovoljstva, temu svetujemo, naj poskusi v prihodnje raje druge. Nasprotno se zahvaljujemo vsem onim — ki so hvala Bogu v veliki večini — ki so bili v našem domu zadovoljni, in upamo, da bodo radi prihajali v Bakarac ter uvedli pri nas tudi svoje znance in prijatelje. Društvo se bo vedno trudilo in po vsakoletnih novih izkušnjah izboljšalo obrat, da bodo izginili končno vsi, tudi najmanjši nedostatki.

Politični pregled

P Prav, da se čuje! Narodni poslanec, vojni dobrovoljec Ante Kovač piše v »Jugoslovenskih novinah« svoje mu vojnemu drugu: »... Mi nismo neka »srečna generacija«, ki bi se lahko brezskrbno zbrala v paradržna veteranska društva in pasivno gledala, kako nam drugi poskušajo porušiti hišo. Mi se kot jugoslovenski nacionalisti ne moremo nikdar moralno demobilizirati. Za nas niti 20 let po vojni, dasi smo službeno uvrščeni med rezerviste, ne sme veljati komanda »Voljno«!. Mi moramo neprestano biti zbrani in pripravljeni za obrambo jugoslovenstva, za katero je umrl Aleksander Karagjorgjević. Nam je sojeno — evo — neprekinjeno jugoslovensko dežurstvo! A ti, prijatelj, zelo dobro opašaš, kako se danes z vedno večjo korajžjo napada jugoslovenstvo, in zato si v skrbeh. Nas celo postavljajo javno na sramotni oder zato, ker smo ustvarjali Jugoslavijo in žrtvovali zanjo svoje mlado življenje. Zdi se, kakor da bi za neko laž, za neko fikcijo, za neko nečastno, nebratsko in tiransko stvar poginilo toliko naših tovarišev! Sedaj se naj mi sramujemo, da smo rušili tuje carstvo in osvobodili svoj narod! Mi smo grešili, ker smo zedinili brate, a neki mračnjaki, zastrupljeni s partizanstvom, delajo dobro, ker pod plaščem nekakega »korena v narodu« razedinjujejo iste brate! Mi smo »osovraženi«, a oni ga »rešujejo«! Eden enoten narod ne more živeti skupaj, a trije narodi lahko žive! Kje je naš ponos, prijatelj? Ali ne čutiš, da po nas pljujejo slabšeji od nas? In kako dolgo bodo še ti nevedredneži — brez reagiranja — bili v obraz onim, ki bi morali biti v vsaki nacionalni državi spoštovani ali vsaj ocvani pred zasramovanjem? ... Pozabljeni jugoslovenski trubač bi moral 9. oktobra letos še enkrat zatrobiti stari gardi zbor! Treba je, da se preštejemo in povežemo ter moški obnovimo prisego svojemu nesmrtnemu kralju in vrhovnemu komandantu v trenutku, ko so Jugoslaviji bolj potrebni budni čuvarji-nego kdaj prej!

P Predsednik Jugoslovenske nacionalne stranke g. Peter Živković je poslal uredništvu »Jugoslovenskih novin« v Zagrebu, ki jih izdaja bivši dolgoletni minister Juraj Demetrović, ob prvi obletnici izhajanja tega lista to-le pismo: »Vaš list se že leto dni trajno in brez kolebanja bori za temeljna načela državne ideje in iznaša neprestano in na vidnem mestu politično oporoko kralja Mučenika.

Izhaja vsak petek ob 15. // Naročnina znaša mesečno po pošti 5 Din, v Celju z dostavo na dom po raznašalcih 5-50 Din, za inozemstvo 10 Din // Uredništvo in uprava: Celje, Strossmayerjeva ul. 1, pritličje, desno // Telefon št. 65 // Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani štev. 10.666 //

Naznanjamo reš m
cenj. odjemalcem, da smo **pre-**
selili našo trgovino s Kralja
Petra ceste 10
v Ulico
dr. Gregorja Žerjava št. 4
Priporočamo se za Vaš cenj. obisk
JULIO MEINL d. d.
uvoz kave in čaja
CELJE
Ulica dr. Gregorja Žerjava 4

Vaša vztrajna akcija v tem pravcu vzdržuje vero v jugoslovenstvo in jugoslovensko nacionalno misel. Tako politično delovanje, zlasti v krajih, kjer je čustvo narodnega edinstva danes ogroženo, služi splošnemu skupnemu interesu državne celote. S tem dajete svoji politični misli ne samo širšo orientacijo, marveč tudi dejansko upravljate hrvatski del jugoslovenskega naroda na pravo pot v skupnost in edinstvo narodne celine. Noseč že leto dni visoko in široko razvito jugoslovensko zastavo, Vaš list požrtvovalno odvaja narodne mase od posebnih plemenskih, pokrajinskih in verskih teženj in ustvarja skupno in nedeljivo svojstveno miselnost vseh Jugoslovenov v bodočnosti. Samo služeč zvesto in do konca tej misli bomo izvedli narod s pota blodenj in združili vse nacionalne sile za sodelovanje na ojačanju in učvrščenju ideje o enotnem narodu in o eni enotni nedeljivi Jugoslaviji. Čim delj bomo vztrajali v borbi za to vzvišeno idejo, ostavljeno nam v nasledstvo od najboljših sinov jugoslovenskega naroda do kralja Zedinitelja, tem večje bodo simpatije v narodu za našo politično akcijo. Vztrajajte odločno in do kraja v poučarjanju tega načela o narodnem edinstvu, ki ima še edino pravo življenjsko moč, da očuva v narodu za vest in čustvo: da so Srbi, Hrvati in Slovenci en narod in da je enakopravnost sodelovanja vseh delov naroda temelj te države. Delujoč v tem smislu tudi v bodoče boste na ta način skupno z jugoslovenskimi nacionalisti najprej in zanesljivo zagotovili državi mir, našemu narodu in domovini pa lepšo bodočnost.

P Zanimiv prispevek k sporazumu prinaša »Deutsches Volksblatt«, glasilo Nemcev v Jugoslaviji, ki izhaja v Novem Sadu. List piše: Sporazum med beograjsko združeno opozicijo in Zagrebom je sklenjen. Slovenci so izključeni! Na vprašanje nekega slovenskega novinarja, kako obravnava sporazum Slovence, je g. Wilder odvrnil precej trdo: »Vi Slovenci vodite sebično politiko in se potegujete samo za oblast. Temu je tudi pripisati, da imamo danes sporazum samo med Srbi in Hrvati in da so iz njega izključeni Slovenci«. Wilder je še dodal: »Vas Slovence bi bilo treba zaradi Vaše politike kaznovati, Vi ste se sami od državnih poslov izključili.« Sava Kosanović pa je še pristavil, da je slovenska politika navadna kramarska politika in kravja kupčija. — Kakor se vidi, so nekateri voditelji sporazuma zelo načelno nastrojeni in prav samozavestni, kakor pač pritiče mozem, ki so dolga leta stali ob strani in se sedaj sporazumeli. Po njihovem gledanju je bilo vse doslej pogrešno, po sporazumu bo pa vse dobro. Upajmo, da bo res dobro za narod in državo.

p **Konkordat odložen z dnevnega reda.** Predsednik vlade dr. Stojadinović je izjavil, da vlada ne bo izročila senatu zakonskega predloga v razpravo in sprejetje. S tem je vprašanje, ki je povzročilo toliko razburjanja in borbo, odstavljeno z dnevnega reda. Naša zahteva pa ostane slej ko prej, da je konkordat naši državi potreben, ako nimamo interkonfesionalnega zakona, po katerem bi tudi naša država dajevala svoje odnose napram vsem priznanim cerkvam v državi. Ako pa se naj sklepa konkordat, mora biti dober in tak, da ne bo rušil verskega miru v Jugoslaviji in da bo v polni meri upošteval avtoriteto države in njeno dostojanstvo, ki ne sme trpeti na ljubo prav nobeni cerkvi in tudi ne katoliški.

p **Podaljšanje prijateljske pogodbe s Francijo.** Predsednik jugoslovenske vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović in francoski zunanji minister Yvonne Delbos sta v torek v Parizu podpisala deklaracijo, s katero se za dobo 5 let, pričenši s 1. decembrom t. l., obnavlja pogodba o prijateljstvu in arbitraži, ki je bila podpisana v Parizu 11. novembra 1937. Ministra sta ugotovila solidnost zvez, ki spajajo oba naroda, in sta ob tej priliki tudi podrobno proučila splošni evropski položaj, kakor tudi vprašanja, ki so ju posebno zanimala z vidika tesnega in prijateljskega sodelovanja, ki je v skladu z vzajemnimi čustvi in vzporednimi interesi Jugoslavije in Francije. Predsednik vlade dr. Stojadinović je odpotoval iz Pariza v London, kjer je imel v četrtek posvetovanja z angleškim zunanjim ministrom Edenom ter drugimi angleškimi politiki in finančniki.

p **Narodna skupščina in senat** so bosta sestala na zaključno sejo zasedanja v torek 19. t. m. Redno zasedanje se bo začelo 20. t. m.

p **Peter Rešetar v »Slovenskem gospodarju«** se ni poučen, kako je treba pisati o edinstvu naroda in države, pa piše, kakor čuti in misli in kakor mislijo oni, ki sicer govorijo in pišejo že drugače. V zadnji številki »Slovenskega gospodarja« pravi ta Peter Rešetar, da smo v Jugoslaviji trije narodi in da sporazum med dvema še ni sporazum med tremi. Pa modruje dalje takole: »Sedaj bomo doživeli, da bodo Srbi zahtevali svobodno Hrvatsko in svobodno Slovenijo. Ali verujete? In mi? Med tem ko drugi govorijo o svobodi, mi delamo za avtonomijo. Ko bo dosežena, bodo pa rekli oni, da so jo pripravili.« Tako spreminja lice in barve ta predčna družčina, eno je namenjeno Beogradu, ali celo že Beogradu, dru-

go pa je za ljudstvo doma. Kaj smo doživeli? Nič novega — hinavščina in dvojna igra se nadaljuje.

p **Svetel jubilej.** Dne 9. oktobra, ob tretji obletnici smrti kralja Mučenika, je poteklo 25 let, odkar so Črnogorci napovedali Turčiji vojno, v kateri so skupno s Srbi, Bolgari in Grki v treh mesecih premagali stoletnega otomanskega tlačitelja in ga pognali do Carigrada. Z osvetitvijo Kosovega se je začela kovati usoda Jugoslavije in šest let pozneje je po ogromnih mukah in žrtvah napočil veliki dan osvobođenja in zedinjenja Jugoslovenov v svobodni in enotni državi.

p **Za državno in narodno edinstvo** in proti sporazumu, sklenjenemu med združeno opozicijo in dr. Mačkom, sklepajo razni mestni sveti resolucije in proteste. Bilo je to že v Skoplju, Nišu, Banjaluki. V notranjosti Srbije so imela razna narodna obrambna in kulturna društva ista tako sestanke ter sprejela protestne resolucije. Mestni sveti v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Celju, ki so bili imenovani od današnje vlade, bodo sklepali o protestnih resolucijah proti zagreškemu sporazumu v prihodnjih dneh. Odslej torej ne bo več zasmeševanja Jugoslovenov in jugoslovenstva, pač pa se bo vodila odkrita in načelna borba za edinstvo naroda in države in za unitaristično državno ureditev po načelu, da smo Slovenci, Hrvati in Srbi enoten in edinstven narod jugoslovenski.

p **Sod brez dna.** Pod tem naslovom priobčuje »Samouprava«, glavni organ JRZ, uvodni članek, ki v ostrem, kritičnem tonu obravnava prizadevanje združene srbijanske opozicije za sporazum z dr. Mačkom. Združeno opozicijo naziva društvo za vzajemno pomoč v boleznih, onemoglosti in smrti. »Samouprava« naglašja, da dr. Maček že tri leta zapravlja čas v pogajanjih in sporazumevanjih z ljudmi izven naroda in izven vsake realne politike, kar znači pač polniti sod brez dna.

Domače vesti

d **Na upokojece so pozabili.** Poleg invalidskega vprašanja je v naši državi vedno še neurejeno vprašanje upokojecev. Imamo jih več vrst, določbe različnih zakonskih določil jim režejo na stara leta skromen košček kruha. Vlada je na jesen leta 1935. s posebno uredbo znižala prejemke javnih nameštencev in upokojecev. Vслед silne podražitve vseh življenjskih potrebščin pa se je vlada sedaj po preteku dveh let odločila, da izvrši delno povrnitev svoječasnih velikih odtegljajev plač in pokojnin. Od 1. novembra dalje bodo javni nameštenci deležni te dobrote. O tem ukrepu je bilo zadnje čase že toliko slavošpevov, da javnost skoraj ni opazila, da se skromno izboljšanje in

delna vrnitev odtegljajev ne nanaša na bedne upokojece raznih vrst. Vsi ti so ostali pozabljeni sedaj, ko gre le za delno povrnitev, bili pa so enakopravno obravnavani in upoštevani leta 1935. ko je šlo za težko dajatev odtegljajev, ki je že takrat presegala njihovo skromno možnost preživljanja.

d **Nove meščanske šole.** Minister prosvete je dal dovoljenje za otvoritev novih meščanskih šol v Adi, Budvi, Drnišu, Ivanjici in Kragujevcu. Od skupnega števila 193 meščanskih šol v naši državi jih je bilo doslej na področju predvojne kraljevine Srbije samo 7. Z otvarjanjem novih meščanskih šol v naši državi se izpolnjuje velika vrzel v organizaciji našega šolstva, saj je za meščanske šole bilo pri nas vedno premalo razumevanja. Problematičnega pomena pa ostane otvarjanje novih meščanskih šol, ako primanjkuje potrebnega števila strokovnih učnih moči. Pri nas v Sloveniji, kjer se lahko ponasamo z lepim številom meščanskih šol, ki imajo že svojo tradicijo iz predvojnih časov občitimo pomanjkanje usposobljenih učnih moči za te šole prav neprijetno.

d **Odkritje spomenika kralju Aleksandru na Rakeku.** V nedeljo 17. t. m. ob pol 12. dopoldne bo na Rakeku slovesno odkritje spomenika kralju Zedinitelju. Dovoljena je z vsega področja ljubljanske železniške direkcije četrtinska voznina.

d **Zadružništvo se je poklonilo spominu Mihe Vošnjaka.** V nedeljo 10. t. m. je bil v dvorani Celjskega doma v Celju južilejni občni zbor Zveze slovenskih zadrug. Prvi del je bil posvečen spominu očeta slovenskega zadružništva inž. Mihe Vošnjaka ob ogromni ideleži delegatov v Zvezi včlanjenih zadrug in številnih predstavnikov adružništva iz vse države. Po občnem zboru se je odpejalo 40 delegatov v št. lji pri Velelju, kjer so se na grobu Mihe Vošnjaka poklonili njegovemu spominu ter položili na grob vence. Na zborovanju je prejel 50 zaslužnih najstarejših zadružnih delavcev v znak zahvale diplome. Izmed odlikovancev navajamo gg. Antona Gnusa z Dola pri Hrastrniku, Jožeta Goropevška iz Trbovelj, dr. Josipa Rakeža iz Šmarja pri Jelšah, dr. Milana Goriška iz št. Lenarta v Slov. goricah, dr. Viktorja Kaca iz Maibora, Mihaela Trbovca iz Radeč in Jožeta Pečnika iz Brežic.

d **V Jugoslaviji je 100.000 težkih alkoholikov.** V Novem Sadu je bil te dni kongres Jugoslovenskega zdravniškega društva. Udeležili so se ga slovenski in srbški zdravniki, hrvatski so izostali. Zapravljena je bil letos izvoljen Slovenec dr. Ivan Matko iz Ljubljane. Poleg drugega je kongres obravnaval problem alkoholizma z medicinskega in socialnega gledišča. Sprejeta resolucija ugo-

Kino METROPOL Celje prinaša:

16., 17., 18. oktobra

Sherlock Holmes

Film briljantne, duhovite komedije o človeku, ki se je izdal za Sherlocka Holmesa in v tej maski izvedel mnogo uspešnih trikov. V glavnih vlogah: Hans Albers in Heinz Rühmann

19., 20., 21. oktobra

NAGAJIVKA

Un mauvais garçon

Kaj je storil gospod očka, da izbije svoji hčerki iz glave neumne sanje in želje po adv. katski karijeri? V glavnih vlogah: Danielle Darleux, nepozabna Večera iz filma »Mayerling«

tavlja, da je pri nas alkoholizem veliko družabno zlo, ki zlasti v siromašnejših krajih zavzema opasne oblike, dviga število smrtnih primerov, pospešuje obolenja, zlasti tuberkulozo, in povečuje kriminaliteto. Za alkohol se potroši ogromno denarja, vsota dosega polovico celokupnega državnega proračuna. Gre za zdravje in blagostanje naroda, ki je vsled alkoholizma težko ogroženo.

d **Svojega moža je zabodla v srce.** Pred dnevi sta se 54-letni posestnik Anton Mohorko v Marini vasi pri Žetalah in njegova 57-letna žena Marija v vinjenosti sporekla. Žena je pograbila žepni nož in ga zasadila možu ravno v srce. Mož se je takoj zgrudil in je na mestu izdihnil. Mohorkova sta bila poročena že 31 let in sta imela 11 otrok, izmed katerih jih živi sedem. Dokler sta bila trezna, sta se dobro razumela, v vinjenosti pa sta se vedno prepirala in Mohorko je ob takih prilikah večkrat pretepel svojo ženo in otroke. Mohorkovo so takoj po dejanju aretirali in po zaslišanju prepeljali v zapore okrožnega sodišča v Celju.

d **Tujskoprometna zveza »Putnik« v Mariboru** prosi vse tujskoprometne, gospodarske, kulturne, verske, javne in druge ustanove s področja bivše mariborske oblasti, da ji po možnosti čim prej stavijo na razpolago podrobnejše podatke o pomembnejših prireditvah karšnegakoli značaja, ki bodo v teku l. 1938. O vsaki prireditvi naj bi se podal kratek opis in po možnosti javil točen datum. Omenjeni podatki so Zvezi potrebni za kolektar vseh pomembnejših prireditev v Jugoslaviji v letu 1938., ki ga vsako leto izdaja ministrstvo za trgovino in industrijo in s pomočjo katerega se obvešča domača in inozemska javnost o važnejših dogodkih v naši državi in teku leta.

d **Nov turistični in gospodarski vodič za Slovenijo.** »Jugoslovenska revija«, ki je pred dvema letoma izdala lepo urejeni francoski vodič po Dalmaciji pod naslovom »L'Adriatique Yougoslave«, letos pa isti vodič v angleščini pod naslovom »The Yugoslav Adriatic Littoral«, ki je vzbudil splošno pozornost in ki je po priznanju strokovnjakov najboljši vo-

Radovan Gobec, učitelj na Henini:

Lisca

(Ob markiranju nove poti iz Laškega na Lisco).

Večini prebivalcev v območju laškega, celjskega in brežiškega sreza je znan 947 m visok hrib Lisca, ki nam ga je v knjigi »Moje dogodivščine« najbolje in najlepše opisal g. Blaž Jurko, šolski upravitelj v poklju, rojak izpod Lisce in dolgoletni šolski upravitelj na Razboru. Dobro so znane njegove resno-smešne »dogodivščine« od Razbora in Sevnice, od Planine in Rimskih toplic do njegove skromne stare koče na Lisci, ki skriva v sebi še najmanj enkrat toliko — v 45 letih doživetih — zgodbic, ki krožijo danes kot anekdote »Silvija Hrusta« med prebivalstvom njegovega delovnega okoliša. Komu ni znano, kako je »ukanil« svojega šolskega nadzornika, kako je na Lisci neki družbi pripravil kosilo iz tako imenovane »posode«, kako je kot mlad šolnik ugnal svoje prve konzervativne šolske odbornike, kako je fantoval, vasoval. Skratka, izhodišče in končna točka njegovih originalnih zgodbic je bila koča na Lisci, ki je največ pripomogla k danes splošno znani in priljubljeni izletni točki. Nič ni čudnega, če se je

Slovensko planinsko društvo odločilo postaviti na vrhu udobno planinsko postojanko in jo imenovati po njenem utemeljitelju »Jurkova koča na Lisci«. Spominske, kontrolne in evidenčne knjige ter slike in pesnitve v njih pričajo, da je poset na Lisci vedno številen, da se posetniki na Lisci počutijo vedno najboljše in da se kaj radi vračajo znova na nedeljski oddih in po razvedrilo.

Znana pa je Lisca tudi po svojem krasnem razgledu, ki se zlasti po viharjih ter snežnih in deževnih nočeh odpre v nepojmljive daljave. Tako beremo v »spominih« na koči, da so opazovalci videli poleg najbližjih hribov in gor v mejah države od Pohorja, Savinjskih planin, Karavank, Julijskih Alp, Risnjaka in Gorjancev celo Korico, Svinško planino, Zilске Alpe in Visoke Ture z Velikim Klekom v Avstriji ter od Snežnika in Nanosa skoraj vse vidnejše vrhove tja do treh italijanskih jezer. Že sam ta pogled zadostuje po zagotovitvi opazovalcev, da človek pozabi dolinsko gorje in se čuti enakega tem gorskim velikanom, ki hladnokrvno motrijo zaslepljenost ljudstva, ki se v svoji ozkogrudnosti med seboj črti in sovraži. Dve misli prešinjata vsakega, ki pošilja svoj pogled in misli v daljavo, ena koroška in ena pri-

morska, in vsaj na hribih lahko gledamo zemljo, ki smo jo morali za znakovati odrezani od našega državnega telesa. Zadi tega razumemo, da ima Lisca vedno dosti posetnikov in ljubiteljev, ki si ob prostem času pridejo nanj, blažiti svoja čustva in pozabljati svoje vsakodnevne skrbi.

Po posetnikih najodličnejše zastopani kraji ob Svi: Zidani most, Radeče, Sevnica, Brežice in Zagreb. Manj pa je med nami severnih turistov od Laškega, Jelja itd. Zato se je SPD odločilo, niti tudi tem večjo priliko poseta v obliki kratke, dobro markirane poti iz Laškega. Do sedaj sta markirani na Lisco dve poti. Prva z Brega pri Sevnici, od koder vodi tik do Lisce lepa bano-vinska cesta (okrog 2 uri), druga pa iz Rimskih toplic preko Lokavca (2¼—3 ure). Čeprav najkrajši, sta ti dve poti za severne posetnike neprikladni, ker se morajo ozirati na železniške zveze in s tem strogo vezani na čas. Zato posebno za Laščane prikladna niti pot, ki se giblje med 3 in 3¼ ur, pri tem pa ni nihče vezan na čas. Novo pot je trasiral in markiral teci tega članka in njegova soproga. Kaj natančnejšega o poti ni potreba govoriti, ker je markirana z veliko natančnostjo in

vestnostjo. Začenja se na poti iz Laškega proti Sv. Lenartu pri mostičku, ki pelje od te ceste v vas Harje (gostilna Teršek). Od tu vodi skozi samo vas naravnost preko hriba (Šimberg) v vas Selo na drugi strani. Sledi le še vas Brodnice (Dole) in že smo na cesti, ki vodi iz Rimskih toplic v Jurkloster. Cesto presekamo pri lepem novem betoniranem mostu čez Gračnico in gremo po srednje strmi cesti na Porebre in okoli hriba »Kacenberg«, od koder pelje krasna, skoraj ravna gozdna pot skozi vas Paneče na Henino (Poljano). Tu pridemo na banovinsko cesto Planina-Breg, po kateri pridemo skoraj tik pod Lisco na »Sedlo« (Sele). Od Sedla se ločimo od ceste in zavijemo na levo preko travnika v gozd h koči. Na važnih križiščih je pot zaznamovana s tablicami z navedbo časa in smeri.

Opozarjam še turiste-smučarje, da je na vsej poti mnogo krasnih voženj, posebno pa na Lisci, kjer najde svoj delež začetnik, kakor tudi veščak. Jurkova koča na Lisci je stalno oskrbovana in ima na razpolago preko 30 prenočišč.

Priporočam na novo markirano pot v uporabo turistom in SPD v korist.

dič, kar jih je doslej izšlo v naši državi, pripravlja izdajo zelo obsežnega in po opremi luksuznega vodiča pod naslovom »Slovenija, gospodarstvo in turizem«. Novi vodič po Sloveniji, ki bo izšel v redakciji novinarja g. Vladimira Regallyja, našega znanega turističnega delavca, bo obsegal celotni pregled slovenskega gospodarstva in posebno naše proizvodnje, ki prihaja v poštev za izvoz, prav tako pa tudi obširen vodnik po turističnih krajih Slovenije z izčrpnimi hotelskimi vodičmi in novo zemljepisno karto s posebnimi turističnimi in gospodarskimi označbami pri posameznih krajih. Vodič izide istočasno v italijanščini, nemščini in srbohrvaščini ter bo kot tak prvi svoje vrste v naših krajih in tudi v naši državi. Na to pomembno gospodarsko in turistično delo opozarjamo zainteresirane kroge že danes, hkratu pa izrekamo svoje prepričanje, da bo tudi ta vodič na isti višini, kakor so bile vse druge dosedanje izdaje iste založbe in kakor je na višku tudi sama »Jugoslovenska revija«.

Blasnikova »Velika Pratika« za leto 1938. je izšla in se razpošilja za ceno din. 5.— za vsak komad. Narodna tiskarna J. Blasnika nasl. Ljubljana, Breg št. 10—12. Dobi se tudi v trgovinah. To je najbolj priljubljen in najbolj razširjen slovenski ljudski koledar že od nekdaj.

Dunajska vremenska napoved za soboto 16. t. m.: Izpremenljivo, polagoma se bo vreme izboljšalo, toplotno stanje se ne bo bistveno izpremenilo.

Celje in okolica

Celje se je poklonilo spomnu kralja Mučenika. Ob tretji obletnici obletnici smrti blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja se je Celje 9. t. m. odelo v žalne zastave. Ob 8. je bila žalna služba božja v opatijski, ob pol 9. v pravoslavni in ob 9. v evangelijski cerkvi. Službi božji so prisostvovali predstavniki civilnih in vojaških oblastev in uradov, šol, korporacij in društev, sokoli in gasilci v krogih, rezervni oficirji in mnogo drugega občinstva. Od 8. do 10. dopoldne so bili trgovinški in obrtni obrati zaprti. Državni in samoupravni uradi ta dan niso poslovali. Na šolah so bile dopoldne lepe spominke žalne svečanosti. Zvečer je celjsko sokolstvo na svečan način počastilo spomin blagopokojnega kralja s komemoracijo v veliki dvorani Narodnega doma, v kateri so se zbrali zastopniki civilnih in vojaških oblastev in uradov, šol, korporacij in društev, veliko število pripadnikov Sokola in drugo občinstvo. Na odru je bil postavljen kip blagopokojnega kralja, obdan z zelenjem in črnino. Starešina Sokolskega društva Celja-matice br. dr. Milko Hrašovec je v markantnih potezah orisal lik pokojnega kralja in poudaril, da je sokolstvo v prvi vrsti poklicano čuvati in izpolnjevati oporoko kralja Mučenika. Nato je br. prof. Janko Orožen prikazal življenje in nesmrtno delo kralja Aleksandra kot vojaka in junaka ter kot zedinitelja in diplomata. Udeleženci so po obeh govorih počastili spomin velikega vladarja s klici »Slava!« Po svečanosti je priredila nacionalna mladina po mestu manifestacijo ob obletnici koroškega plebiscita.

Klub železničarjev JRZ v Celju. V Celju se je osnoval klub železničarjev JRZ, ki je imel preteklo nedeljo občni zbor, katerega se je udeležil celjski mestni župan g. Mihelčič in nekaj delegatov iz Ljubljane. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika tega kluba g. Repnik, za tajnika Deželak in za blagajnika gg. Plahuta in Gabrovšek. Doslej ni bilo v navadi, da bi se državni nameščenci organizirali v posebnih politično strankarskih klubih. Učitelj resavskega sreza v Srbiji so tudi ustanovili učiteljski klub JRZ, ki mu predseduje sreski šolski nadzornik, ki je bil tudi sklicatelj sestanka. To je vsekakor znak ojačanja fronte v borbi za državno in narodno edinstvo in viden dokaz, kako se iz naroda vedno bolj širi organizacija JRZ.

Celo vrsto novih gimnazij smo dobili. Z novim šolskim letom so bile otvorene tri nove popolne gimnazije v Beogradu, v Zemunu nižja gimnazija, v Kragujevcu popolna moška realna gimnazija, istotako v Skoplju, v Mariboru nova nižja gimnazija, v Novem Sadu tudi nova nižja gimnazija. V Zagrebu pa je bila dosedanja nižja ženska gimnazija razširjena v višjo gimnazijo. Pri nas v Celju, ki je s svojim velikim zaledjem mesto, ki mu dosedanja realna gimnazija ne zadošča več, je nujna dolžnost vseh merodajnih činiteljev, da zastavijo vse sile na pristojnih mestih, da dobi Celje z ozirom na ogromni naval dijaštva tudi svojo drugo gimnazijo.

Vprašanje nedeljskega počitka v mesarskih obratih. V smislu banske uredbe bi morali biti mesarski obrati v mestih Mariboru, Ljubljani, Celju in Ptuj ob nedeljah in praznikih zaprti, izvzemši v dobi vročih poletnih mesecev. Na ta način bi tudi pomočniki in ostalo osebje te stroke prišlo do onega nedeljskega počitka, ki mu vendar tudi pripada. Kakor čujemo, se je ta uredba v Mariboru že začela izvajati, pri nas v Celju, ki je tudi postalo po zadnji združitvi veliko mesto, pa se stvar ne gane z mrtve točke. S tem, da bi se ta uredba omejila samo na izvestno dobo leta, v kar so mesarski pomočniki na zadnjih pogajanjih tudi pristali, bi bilo ustrezno tako potrebam prebivalstva kakor tudi osnovni zahtevi mesarskih pomočnikov, ki se borijo za svoje utemeljene človeške pravice. Mestni svet bi nedvomno storil prav, ako bi tudi v Celju uredil to vprašanje, saj bo pri tem gotovo našel tudi vso oporo in pomoč pri mestnem socialnem odboru in zlasti še pri njegovem referentu g. prof. Bitencu.

Odlični jugoslovenski klavirski virtuozi Ivan Noč je gostoval v sredo prvič v Celju in priredil zvečer koncert v Mestnem gledališču. Koncert, ki je bil za Celje glashen dogodek prvega reda, je bil žal le srednje obiskan. Ivan Noč je pianist velikega formata. Svoje sijajno tehnično znanje združuje s svojstvenim in subtilnim podajanjem prav tako klasične kakor tudi moderne. Izvajanje vsake skladbe je dognana in izklesana umetnina zase. Z zanosom in v krasnem stilu je izvajal Vivaldijev Bachov orgelski koncert v a-molu in Bachovo Fugo v c-molu, obe skladbi v lastni koncertni priredbi. Z izredno fineso in poglobljenostjo je zagrabil Chopinovih 12 preludijev in tri etude, pri katerih je prišla njegova briljantna tehnika še prav posebno do veljave. Zelo učinkovito je podal Rimskega-Korzakova »Čmrlja«. Z Lisztovimi »Les jeux d'eau« in »la Villa d'Este« in »Dolgiimi valovi« Castelnova-Tedesca je razvil vse registre svojega bogatega znanja in umetniškega oblikovanja. Aplavzi so se stopnjevali od točke do točke, tako da je moral Noč ob zaključku dodati še Chopinov nokturno in Wagnerjev »Čar ognja«. Škoda, da je razlika temperature vplivala na klavir, ki je zaradi tega zlasti v višjih legah zvenel nekam rezko. Ivan Noč je pripravil Celju, ki je bilo pri koncertu preskromno zastopano, večer čiste umetnosti, kakor jo morejo nuditi le veliki umetniki.

Celjski mestni svet bo imel redno sejo danes ob 18. Na dnevnem redu so poročila odborov in volitev turističnega odbora.

Uprava starokatoliške cerkve v Celju sporoča na splošna vprašanja, zakaj 9. t. m. ni bilo v starokatoliški kapeli zadušnice za blagopokojnim kraljem, da je cerkvena zadevno brzojavno obvestilo ministrstva pravde šele 8. t. m. zvečer, vsled česar ni bilo mogoče glede zadušnice ničesar več ukreniti. Od kakšne druge strani pa uprava ni bila obveščena, da se naj zadušnice vršijo. Da starokatoliška cerkev zadosti svoji narodni dolžnosti, se bo opravila maša za blagopokojnega kralja v nedeljo 17. t. m. ob 9., ko bo redna služba božja, h kateri je vse nacionalno občinstvo vljudno vabljeno.

Ljubljanska drama je pred pričetkom nove sezone vprizorila 8. t. m. zvečer v celjskem gledališču Fodor-

jevo dramo »Matura« v temeljiti in efektni režiji g. Cirila Debeveca. Igra, ki obravnava življenje na ženski gimnaziji ter psihološko razmerje različno usmerjenih vzgojiteljev in vzgojiteljic do dozorevajočih učenek pred vstopom v življenje, je dosegla tudi v Celju popoln uspeh. Režija je krepko podčrtala avtorjevo izvrstno karakterizacijo nasprotnih slikov, značajev in naziranj. Posebno močno so učinkovali gđ. Levanjeva (Katja), ga Nablocka (Mozoljčeva) in Boltarjeva (Matejka) ter gg. Levar (dr. Dvornik), Debevec (dr. Čebula) in Gregorin (dr. Vrtač). Tudi ostali igralci so se v manjših vlogah lepo uveljavili.

Mestno gledališče v Celju. Prijave abonementov za gostovanje Narodnega gledališča v Ljubljani se sprejemajo v knjigarni Slomškove tiskovne zadruge. Abonma je plačljiv v treh obrokih.

Zborovanje koroških Slovencev. Klub koroških Slovencev v Celju bo priredil v soboto 16. t. m. s pričetkom ob 20. v gornjih prostorih Narodnega doma vsakoletni koroški družabni večer. V nedeljo 17. t. m. ob 8. bo v opatijski cerkvi maša za pokojne člane Kluba koroških Slovencev. Po maši bo v mali dvorani Narodnega doma občni zbor osrednjega odbora Kluba koroških Slovencev. Čisti dobiček koroškega družabnega večera je namenjen slovenskim koroškim akademikom.

Odlikovanje gabrskih gasilcev. V torek so bili sledeči agilni gasilci, člani gasilske čete v Gaberju pri Celju, slovesno odlikovani: z zlato kolajno Konrad Goligranc, Franc Pušnik, Anton Florič, Jernej Šarlah, Marko Vučko, Ignac Podpečan, Stefan Bornšek, Ivan Špeglič in Hinko Čuvan; s srebrno kolajno Franc Špeglič, Blaž Sodin, Ludvik Gajšek, Ivan Železnik, Stanko Kokošinek, Franc Podrepšek, Jakob Peperko in Stefan Grenkuš; z bronasto kolajno pa Josip Mihalič, Franc Leskovšek in Franc Habjan. Zaslužnim gabrskim gasilcem iskreno čestitamo k odlikovanju! Vsi odlikovanci delujejo mnogo preko termina, ki je za odlikovanje določen, kar bo gotovo upoštevano pri bodočem odlikovanju.

Oficirji celjske garnizije bodo priredili v soboto 16. t. m. **družabni večer** v mali dvorani Celjskega doma. Vabljeni so gg. rezervni oficirji, prijatelji in znanci. Posebnih vabil ni. Začetek ob 21. Igrala bo vojaška godba. Obleka poljubna.

Premestitev. V četrtek 14. t. m. je zapustila držav, dekliško meščansko šolo v Celju strokovna učiteljica ga. Zinka Thaler-Lovrečeva, ki je premeščena v Sombor, kjer služi njen soprog g. inž. Thaler kot šef tamkajšnje progovne sekcije. Ga. Thalerjeva je službovala v Celju 11 let ter si je v tej dobi s svojim požrtvovalnim delom v šoli in izven nje, zlasti kot članica Celjskega pevskega društva, pridobila mnogo zaslug. Z njeno premestitvijo je izgubila drž. dekliška meščanska šola v Celju odlično članico svojega učiteljskega zbora, ki jo bo le težko pogrešal. Želimo ji na njenem novem službenem mestu vso srečo in zadovoljstvo!

Krajevna organizacija Legije koroških borcev v Celju prosi svoje članke in somišljenike, da se v čim večjem številu udeležijo koroškega družabnega večera v soboto 16. t. m. v Narodnem domu. — Ob tej priliki sporočamo, da daje vsa pojasnila o organizaciji Legije koroških borcev tov. Anton Mulej, čevljarski mojster, Celje, Dečkov trg 3.

Cercle français. Tečaji francoskega jezika se bodo pričeli kakor sledi: začetni tečaj v ponedeljek 18. t. m. ob 18.30 odtosno v četrtek 21. t. m. ob 18.30, nadaljevalni tečaj pa v torek 19. t. m. ob 18.30 odtosno v petek 22. t. m. ob 18.30. Interesenti naj se javijo ob označenih urah v lokalu Francoskega krožka v Narodnem domu. — Cercle français.

Uršulin sejem. Na dan sv. Uršule v četrtek 21. t. m. bo v Celju kramarski in živinski sejem.

Cvetloča hruška. Svež hruškov cvet nam je poslala uradnica gđ. Angela Železnikova iz Nove vasi.

Ostanki jedil med zobmi

povzročajo pogosto neprijeten duh iz ust; še mnogo huje pa je, če začno ostanki jedil gniti. Pri tem se tvori mlečna kislina, ki razkrajajo dragoceno zobno sklenino.

Zato zvečer kot zadnje, odstranite predno gresle spat ostanke hrane izmed zob, s tem da jih temeljito očistite z zobno pasto Chlorodont. Zjutraj kot prvo, očistite si zobe z zobno pasto Chlorodont, katere prijeten okus po meli, zapušča še dolgo po uporabi v ustih občutek svežosti in čistote.

Peneči ali ne peneči se Chlorodont, obe kvaliteti sta enako dobri. Domači proizvod.

Zadostuje ako le trikrat vbrizgnemo ustno vodo Chlorodont v kozarec in že se poveča osvežujoči učinek redne zobne in ustne nege s Chlorodontom.

Utrgala ga je s hruške, ki je sedaj v pravem pomladanskem cvetju. Cvetloča hruška sredi oktobra je vsekakor redkost.

Veliko nagradno streljanje bo priredila Strelska družina v Celju v nedeljo 17. t. m. na strelišču v Pečovniku. Natančnejši pogoji v društveni omarici na poslopju Ljubljanske kreditne banke na Kralja Petra cesti. Strelci in prijatelji strelskega sporta iskreno vabljani!

Štetje obiskovalcev grobov bo tudi letos priredilo o Vseh svetih na obel celjskih pokopališčih društvo Rdeči križ. Vsakdo naj se oddolži spomnu dragih pokojnih vsaj z 1 din za Rdeči križ. Odbor RK izreka na tem mestu prirčno zahvalo vsem samarijankam, ki so v Tednu Rdečega križa tako požrtvovalno zbirale prispevke za RK.

Glasbena Matica v Celju bi oskrbela za pouk v solopetju **kvalificirano** učno moč, če bi se priglasilo zadostno število učencev. Vpisovanje za ta predmet je vsak dan pri ravnateljstvu šole.

Društvo absolventov drž. trgovskih šol bo otvorilo v ponedeljek 18. t. m. oziroma torek 19. t. m. ob 19. sledeče tečaje: nemščina: začetni, nadaljevalni in konverzacijski; francoščina: začetni in konverzacijski; italijanščina: začetni; srbohrvaščina in angleščina: začetni. Interesenti, ki se še niso prijavi, se lahko še vpišejo v ponedeljek in torek ob 19. v trgovski šoli.

Vpisovanje v kmetsko nadaljevalno šolo v Celju bo od danes naprej vsak dopoldan v pisarni II. deške (prej okoliške) narodne šole. Mladeniči, vstopite v to šolo, ki Vas bo krepila v kmetski miselnosti in zvesti in Vam pokazala, kako se kmetu pomaga. Pouk se bo pričel 4. novembra.

Sedanja moda damskih las. Da podam nekaj pregled negovanja las in ravnanja z njimi, navajam v kratkem, kaj današnja moda od naših dam zahteva. Za obvarovanje lepote in mladosti morajo dame zlasti skrbeti za dobro negovanje las, t. j. pranje las z brezalkoholičnim šamponom pri frizerju. Diktat današnje mode je: Lasje naj ne bodo predolgi in tudi ne prekratki, torej srednje rezani, da pride oblika glave in izraz lica do polne veljave. Platinast blond se ne nosi več toliko, pač pa blond z zlatim in za večer s srebrnim refleksom, temni lasje pa še vedno z rdečkastim sijajem. Dame, ki želijo izpremeniti barvo las za ples ali za druge prireditve, imajo možnost, da si dajo barvati lase v vseh niansah v skladu s toaletto, drugi dan pa se jim barva lahko spet odvzame, brez škode za lase ali lasišče. Pripomniti moram, da so frizure večinoma itak izdelane s trajno ondulacijo in da lahko samo vodna ondulacija na podlagi trajne da mehko linijo obrazu, kakor to zahtevajo današnja moda in klobuki. — **Franjo Frajle**, damski frizer, Celje.

SK šture bo priredil v nedeljo 17. t. m. **Argatev grozdja** v prostorih gostilne Adrinek v Štorah. Za ples bo skrbel priljubljeni domači jazz. Začetek ob 16. K obilni udeležbi vabi odbor.

Plesne vaje društva »Soče« se pričnejo v nedeljo 17. t. m. ob 16. v veliki dvorani Narodnega doma.

Vsako soboto in nedeljo sveže domače kolone in gostilni **»Pri mostu«**.

c **Dve smrtni nesreči.** Dne 7. t. m. je padel 38-letni dninar Roman Duman iz Cerovca pri Rogaški Slatini v občestni jarek in priletel tako nesrečno z glavo na kamen, da si je prebil lobanjo in dobil težek pretres možganov. Prepeljali so ga v celjsko bolnico, kjer je, ne da bi se bil zavedel, v četrtek 14. t. m. ob 8. zj. izdihnil. V torek se je med vožnjo prevrnil težko naložen voz na 63-letnega posestnika Franca Bračiča iz Brezna pri Vitanju. Bračič si je nalomil križ in dobil tudi težke notranje poškodbe. Prepeljali so ga v celjsko bolnico, kjer je opolnoči od srede na četrtek podlegel poškodbam. Bračič zapušča ženo in šest otrok.

c **Celjski šahovski klub** je imel v četrtek g. Cirila Vidmarja v gosteh. Njemu na čast je priredil v salonu hotela »Evrope« brzi turnir pod vodstvom g. B. Vilharja. Prvo mesto si je priboril g. Slavko Cijan z 8%, drugo in tretje mesto pa gg. Ciril Vidmar in Branko Diehl z 8 točkami izmed 10 dosegljivih. V klubu, kjer se igra splošni turnir na 19 deskah, bo redni brzi turnir za oktober zadnjo sredo v mesecu.

c **Cvetlični dan za ubogo prebivalstvo Buč.** Gosp. župnik iz Buč je poslal Kolu jugoslov. sester v Celju pismo s prošnjo, da bi Kolo podvzelo kako akcijo v prid njegovim ubogim faranom, ki so bili, kakor znano, po toči strašno prizadeti, tako da mnogi nimajo za zimo nobenega živeža. Z namenom, da pomaga tem revežem, ki jim je strašna ura uničila vse sado ve težkega dela vsega leta in pokvarila mnoge rastline za več let naprej, bo priredilo Kolo jugosl. sester v Celju v nedeljo 17. t. m. cvetlični dan. Društvo prosi cenj. občinstvo za primerno razumevanje in blagohotno naklonjenost. Vse, kar se bo nabralo, bo odposlano v razdelitev nesrečnemu, po ujmi prizadetemu prebivalstvu.

c **Delovni trg.** Pri celjski borzi dela je bilo 10. t. m. v evidenci 277 brezposelnih (202 moška in 75 žensk) nasproti 264 (169 moškim in 75 ženskam) dne 30. septembra. Delo dobijo: 4 čevljarji, 2 hlapca, po 1 krojač, kovač in pek, 7 kuharic, 5 kmečkih dekel, 4 služkinje ter po 1 natakarica, sobarica in postrežnica.

c **Člane Vodnikove družbe opozarjamo,** da poteče zadnji rok za naročilo knjig v sredo 20. t. m. Naročila sprejema podružnica »Jutra« v Celju, Kocenova ulica 2.

c **Martin** — namreč njegov vsakoletni god — se bo obhajal letos nekaj dni prej in sicer 6. novembra v Narodnem domu na Martinovem večeru »Oljke«. Seveda god brez družbe ni god. Zato pa naj vsak Martin tudi skrbi, da pripelje svojo družbo s seboj, da bo god čisto po domače obhajal. Poleg tega se bo lahko še imenitno naplesal, slišal domače pesmi poleg novih z našega morja, se smejal komičnim potepuhom in končno še zadel glavni dobitek: **Martinovo goskolo!**

c **Zapadle občinske davščine.** Mestno poglavarstvo v Celju opozarja hišne posestnike in lastnike vozil, da so 1. t. m. zapadli v plačilo: 5% najemniški vinar in 2% kanalska pristojbina za zadnje letošnje četrletje, vodarina in števina za tretje letošnje četrletje in tretji obrok davščine na vozila. Stranke se pozivajo, da plačajo zapadle obroke zanesljivo do 10. novembra pri mestni blagajni. Po preteku tega roka bo mestno poglavarstvo zaračunalo zakonite 6% zamudne obresti. Plačila, ki bodo po preteku 6 tednov od dneva dospelosti zaostala, pa bodo izterjana z izvršbo.

c **MEZ (CMS) in DMC prediva** za ročna dela, kakršna ste videli na razstavi ročnih del »MEZ« d. d. od 12. do 15. oktobra, nudi v veliki izbiri **Kramar & Mislej, Celje**

c **Zanimiva razprava.** Pod tem naslovom smo v štev. 40. poročali o razpravi proti Francetu Centrihu iz Trobnega dola pri Laškem, ki je bil obtožen, da je lažno izpovedal, da so organi mestne policije v Celju pretepli in zlostavljali. Z besedami »ta dejanja so izvršili Josip Ruprecht, Karel Acman, Franc Zavec in neki nepoiznan stražnik« nismo hoteli reči, da so navedeni organi res Centriha zlostavljali, temveč le, da je Centrih

o njih to trdil in da sodišče ni moglo ugotoviti, da bi bila njegova navedba neresnična. »Slovenski gospodar« lažno trdi, da smo se mi v tem članku razpisali na dolgo in široko ter skušali na vsak način pokazati, da so bili tistega dne obsojeni štirje varnostni organi predstojništva mestne policije v Celju. Kdor je čital našo prvo notico, nas je pravilno razumel, in smatramo vsako nadaljnje odgovarjanje na iz prozornega namena napisane naslanosti v »Slov. gospodarju« za nepotrebno.

c **V celjski bolnici** je umrla 8. t. m. šestletna hčerka dninarice Bernarda Koritnikova od Sv. Petra pri Zidanem mostu, v nedeljo pa 53-letna služkinja Neža Križanova z Lopate pri Celju. N. p. v m!

c **Ljudsko vseučilišče** bo otvorilo novo sezono predavanj prihodnji ponedeljek. Predavanja bodo, kakor doslej, redno vsak ponedeljek ob 20. v risalnici dr. meščanske šole. V ponedeljek 18. t. m. bo predaval pisatelj prof. dr. Ferdo Kozak iz Ljubljane o T. G. Masaryku kot moderne mu slovanskemu reformatorju — apostolu demokracije. Vabimo občinstvo, da obišče to predavanje v čim večjem številu.

c **Invalidska tombola v Celju** je iz tehničnih razlogov (prireditel v Narodnem domu, nestalno vreme in kratki jesenski dnevi) preložena na prihodnjo pomlad. Kupljene tablice ostanejo v veljavi. — Kdor pa želi, da se mu denar za tablice povrne, ga dobi v pisarni Udruženja vojnih invalidov v Zdravstvenem domu ob uradnih dneh.

c **Sloviti mladinski zbor »Trboveljski slavček«** je priredil po dveletnem presledku 3. t. m. popoldne v polni mali dvorani Celjskega doma koncert s popolnoma novim sporedom. Dirigent g. Avgust Šuligoj je predstavil javnosti nekaj novih slovenskih skladateljev, ki doslej še niso bili na spredih mladinskih koncertov, in sicer Lajovca kot mladinskega skladatelja, Vrhovskega in končno Švaro kot prireditelja narodnih pesmi. Zbor, ki obsega 80 dečkov in deklic, se vedno bolj izpopolnjuje ter pridobiva na svežosti, barvitosti, intonaciji in polnozvočju. Absolutno reagira na vsak dirigentov migljaj ter izvaja vse skladbe zelo občuteno in z globokim razumevanjem. Zlasti so ugajale obe Grbčevi skladbi (»Jezusov pušeljček« in »Tri tičice«) in obe naricaljki: Vrhovskega »Tožba za materjo« in Matetičeva »Tožba za očetom«, kjer nam je Šuligoj predstavil dvoje različnih pojmovanj slične istrske in zagorske teme. Zelo zanimivi sta obe Lajovčevi skladbi »Veseli koledniki« in »Dete jezdi na kolenu«, od katerih je bila zlasti druga deležna živahnega odobravanja. Osterčeva »Novica«, težka in zanimiva atonalna skladba, je dobila v Slavčkih dobre interprete. Zelo sta ugajali Adamičeva »Sestrica« in Švarova priredba narodne pesmi »Moj očka ima konjca dva«. Slednjo je moral zbor ponavljati in še dodati Adamičevo »Dreznico«. Mlada sopranistka Rezika Koritnikova je bila s svojimi solospievi v zboru in v solotočkah ob spremljevanju klavirja deležna navdušenih aplavzov. Njenemu izredno lepemu glasu se pozna vpliv študija na konservatoriju v Ljubljani. Pridobiva na višini, uglajenosti in tehniki glasu. S kapelnikom ljubljanske opere dr. Danilom Švaro je dobil zbor Šuligoj ad ekvatnega spremljevalca na klavirju. V ponedeljek dopoldne je priredil »Trboveljski slavček« v nabito polni dvorani Celjskega doma Adamičev spominski koncert, ki se ga je udeležilo poleg mladine in učitelstva tudi mnogo drugega občinstva. Učitelj g. Gerlanc je najprej očrtal Adamičevo delo, nakar je mladinski zbor izvajal spored, ki je obsegal same Adamičeve skladbe, tako priredbe narodnih pesmi, zbere a capella in s spremljevanjem klavirja in solospievi, ki jih je pela Rezika Koritnikova. Tudi na tem koncertu je dosegel zbor nad vse lep uspeh. Za malo dvorano Celjskega doma bi bilo treba po strokovnih navodilih oskrbeti moderen, zložitiv oder. Potreba takega odra se je opazila v nedeljo v ponedeljek zlasti pri točkah s spremljevanjem klavirja, ki je bil prenzko postiran in preveč oddaljen od izvajalcev.

c **Nočno lekarniško službo** ima od 16. do 22. t. m. lekarna »Pri križu«

c **Gasilska četa Celje.** Od 17. do 23. t. m. ima službo II. vod.

Šmarje pri Jelšah. Tudi naše sokolsko društvo se je oddolžilo spomenu blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja na dostojen način. Ob 20. je priredilo v društveni telovadnici pri br. Habjanu komemoracijo. Najprej je društvena godba na pihala pod spretno taktirko br. Dežele zaigrala žalno koračnico. Nato je br. dr. Sket orisal pomen dneva. Sledila je deklamacija »Kralju mučeniku«, ki jo je zelo dobro podal Joško Majhen. Nato so vsi oddelki skupno podali pretresljivo sceno ob grobu in prestolu, ki je pretresla vse navzoče. Sceno, ki jo je skrbno in dobro pripravila s. Pohorjeva, je zaključila simbolična poklonitev vseh oddelkov mlademu kralju, ki je napravila globok vtis, godba pa je intonirala državno himno. Klavirsko spremljavo je oskrbel br. Egon Kunej z njemu lastno fineso in občutkom. Obisk je bil sicer srednji, to pa zaradi tega, ker so letos prvič priredili tudi gasilci svojo posebno komemoracijo v Katoliškem domu. Do zadnjega smo namreč bili v Šmarju navajeni, da je priredil take proslave samo Sokol in so se druga društva udeležila sokolskih proslav. Ne vemo, zakaj je bilo ravno letos treba, da so gasilci priredili posebej in ob istem času svojo proslavo? — Pretekli teden nas je zapustil naš agilni sokolski tajnik br. Trampuž, ki je že več let vodil posle društvenega tajnika. Premiščen je v Ljutomer. Z njim izgubi naše društvo požrtvovalnega tajnika.

Žalec

ž **Lepa svečanost Prostovoljne gasilske čete v Žalcu.** Dne 11. t. m. je bila svečana izročitev odlikovanj dolgoletnim in zaslužnim članom žalske gasilske čete. Odlikovani so bili: z zlato kolajno z 2 palmovima vejicama gg. Josip Audič in Anton Stamol za požrtvovalno več kot 40 letno gasilsko udejstvovanje, z zlato kolajno z eno palmovo vejico za več kot 30 letno udejstvovanje g. Karol Strahovnik st. in z zlato kolajno za več kot 20 letno udejstvovanje g. Josip Zagode. Srebrne kolajne za več kot 20 letno udejstvovanje so prejeli: gg. Franjo Audič, Jože Aubrecht, Franjo Flajs, Ernest Šušterič, Martin Vučer in Franc Žgank, bronaste kolajne za več kot 10 letno udejstvovanje pa gg. Josip Hodnik, Anton Kašman, Karol Kočevar, Vinko Korent, Karol Košec, Martin Kovač, Anton Privošnik, Martin Šketa, Niko Vabič in Ivan Virant. Odlikovancem kakor tudi žalski gasilski četi, ki že nad pol stoletja izvršuje svoje nesebično in človekoljubno delo, k temu odlikovanju iskreno čestitamo!

Gospodarstvo

g **Centralizacija denarništva postaja veliko gospodarsko zlo.** Pri nas se že več let sistematično dela na tem, da se ves denar centralizira v državnih denarnih zavodih. To potrjuje tudi stanje hranilnih vlog pri zasebnih in pri državnih denarnih zavodih. Drž. hipotekarna banka in Poštna hranilnica razpolagata danes že z nad polovico vseh vlog v naši državi. Vsled likvidacije kmečkih dolgov in načina izvedbe je Privilig. agr. banka tudi na tem področju izpodrinila zasebno denarništvo, ker se vsa odplačila stekajo v njeno centralo in njene podružnice. Centraliziran je bil tudi denar bratovskih skladnic, centraliziran je denar raznih javnih fondov. Po novem za družnem zakonu je dana zopet v tej smeri možnost, da združne zveze in zadruge lahko osnujejo združno banko za vso državo. Usoda pupilnega denarja in borba naših samoupravnih hranilnic za denar mladoletnikov je znana. Iste cilje zasleduje tudi načrt nove uredbe za hranilnice, ki je z našega stališča nesprejemljiva. V tem je iskati tudi vzroka, da naše zasebno denarništvo vedno bolj peša in ne more v zadostni meri izvrševati svoje funkcije. Dolžnost vse naše javnosti je, da se temu pogubnemu sistemu z vso silo organizirano upre, ker bo sicer pomanjkanje denarja v Sloveniji vodilo do gospodarske in narodne katastrofe.

g **Pupilni denar se ne prenese v Državno hipotekarno banko.** »Službene novine« prinašajo odlok finančnega

ministra, ki podaljšuje 10-letni rok za prenos pupilnega denarja do 1. aprila 1938. To milostno podaljševanje roka za prenos denarja mladoletnikov ne more trajno naše javnosti in naših samoupravnih hranilnic zadovoljiti, ker bi bil že čas, da bi se to vprašanje definitivno uredilo tako, da bi ostale ne samo zadevne stare vloge v naših zavodih, temveč da bi se tudi nove vloge ne odvajale več v Državno hipotekarno banko.

g **V avgustu so narasle vloge pri 8 slovenskih hranilnicah.** Po podatkih Zveze jugoslov. hranilnic v Ljubljani so znašale vloge pri 29 hranilnicah 31. avgusta 1.013.019.952 dinarjev. V primeri s stanjem dne 31. julija opazimo torej sorazmerno nizek padec za 3 milijone dinarjev, kar odgovarja približno znesku obresti, ki jih pripisujejo hranilnice vlagateljem za vsak mesec. Vloga na knjižice so narasle pri 6, vloge v tekočem pri 7, celotne vloge pa pri 8 hranilnicah. Tudi število vlagateljev je naraslo pri nekaterih hranilnicah, in sicer število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev na tekoči račun pri 7, skupno število vlagateljev pa pri 9 hranilnicah. Pri vseh slovenskih hranilnicah je bilo 31. avgusta 136.282 vlagateljev. Te številke dokazujejo, da je gibanje vlog pri hranilnicah sorazmerno ugodno in da se zaupanje vlagateljev v denarne zavode polagoma boljša.

g **Letina pšenice in koruze v Jugoslaviji.** Po podatkih ministrstva za kmetijstvo je celokupni pridelek pšenice letos v državi neznatno slabši od povprečnega pridelka zadnjih petih let. Pridelek pšenice izkazuje porast za 13% v vrdarski banovini, za 10% v moravski, za 8% v žetski, za 5% v dunavski, za 3% v rimski in za 12% na področju uprave mesta Beograda. Nazadoval pa je pridelek pšenice letos v savski banovini za 23%, v vrbaski za 14%, v dravski za 8% in v drinski za 7%. Pridelek koruze pa je bil v vsej državi rekorden in največji, kar smo jih imeli doslej tako po skupni množini pridelka, kakor tudi po rodnosti — povprečnem donosu koruze na 1 ha. V Sloveniji smo imeli letos slabo letino pšenice in koruze, vsled česar smo gospodarsko še bolj pasivni in bomo imeli še večje težkoče glede prehrane. To naše gospodarsko pasivno stanje je treba imeti v vidu že sedaj in pravočasno podvzeti potrebno akcijo, da se prebivalstvu zagotovi zadostna prehrana. Pri tem mora sodelovati poleg banovine tudi država, kakor je bilo to vedno v takih letih. Vprašanje prehrane pri nas je letos še težje, ker je propadel tudi pridelek zelja in v širokih predelih naše banovine tudi pridelek krompirja.

Sport

t **Olimp:Trbovlje in Jugoslavija: Žalec.** V nedeljo 17. t. m. ob 14. se bo pričela na Olimpijem igrišču v Gaberju drugorazredna prvenstvena tekma med SK Jugoslavijo in SK Žalcem. Sodil bo g. Presinger. Ob 15.30 se bo pričela na istem igrišču podsavezna prvenstvena tekma med SK Olimp in SK Trbovljami. To tekmo, ki bo gotovo prav zanimiva in živahna, bo sodil g. Arhar iz Trbovelj.

t **Kolesarske dirke za prvenstvo dravske banovine** bodo v nedeljo 17. t. m. Za glavno skupino je določena proga Maribor—Celje—Slovenjgradec. Start glavne skupine bo ob 8. v Mariboru pri Železničarjevem stadionu na Tržaški cesti, start juniorske skupine pa ob 10.15 v Celju pred Glazijo.

t **Velik uspeh celjskih lahkootletov.** V izredno zanimivem srečanju je celjska lahkootletska reprezentanca preteklo nedeljo na Glaziji v Celju premagala državnega lahkootletskega prvaka zagrebško Concordijo s 54 točkami proti 49. V obeh moštvih je nastopilo več državnih prvakov in rekorderjev. Tej zares velemeštni prireditvi je prisostvovalo nad 500 gledalcev.

t **V tekmovanju za prvenstvo LNP** so bili preteklo nedeljo doseženi sledeči rezultati: v Celju Celje:Amater 2:1 (2:1), v Mariboru Rapid:ČSK 2:1 (1:1) in Maribor:Železničar 3:1 (1:1), v Čakovcu Mura:Gradjanski 3:0 (1:0) in v Ljubljani Bratstvo:Mars 4:0 (2:0), Jadran:Kranj 1:1 (1:0), Hermes:Slovan 3:2 (1:2) in Reka:Svoboda 3:0 (1:0). V

drugorazredni prvenstveni tekmi je Žalec v Celju premagal enaistorico Laškega s 3:1 (2:1). V celjski podsavetni skupini krepko vodi SK Celje z 8, v mariborski Rapid z 8 in ljubljanski Jadran z 9 točkami.

t Poraz v Varšavi. V nedeljo je poljska nogometna reprezentanca v Varšavi porazila jugoslovensko nogometno reprezentanco, ki je docela odpovedala, v razmerju 4:0 (2:0).

Sokolstvo

x Telovadba starejših sester se bo pričela v ponedeljek 18. t. m. ob 17. v mestni telovadnici v Celju. Načelstvo poziva vse vpisane sestre, da se zanesljivo udeležijo prve telovadne ure. — Načelstvo.

Glasovi iz občinstva

Kolesarji brez luči. Dnevno vidimo proti večeru, ko se dela mrak, posebno ob času, ko se vračajo razni uslužbenci in delavci iz mesta domov, kolesarje, ki ob roki vodijo svoja nerazsvetljena kolesa. Kaj to pomeni in sme to biti? Ob roki vodijo svoja kolesa samo v mestu in dokler vidijo stražnika. Samo ob sebi se razume, da zasedejo, čim so izven mesta svoja, nerazsvetljena kolesa in dirjajo naprej v temi ter ogrožajo na ta način občinstvo. Ako se zgodi nesreča, da kolesar s takim nerazsvetljenim kolesom v temi na cesti koga povozijo, ga nikdo ne more zasledovati, ker ga v temi težko kdo spozna. To ne bi smelo biti, naj si bodi v mestu ali zunaj mesta. Zvečer, kadar nastane tema, mora imeti kolesar na svojem kolesu svetilko. Ako kdo kolo vodi brez svetilke ob roki, bi ga moral stražnik ustaviti, ker je jasno, da se namerava izven mesta dalje voziti brez luči. Ob roki voditi kolo brez svetilke je samo pesek v oči. Zakon

mora veljati za vse. Kdor ima zvečer nerazsvetljeno kolo, naj že sedi na njem ali naj ga vodi ob roki, ravna proti predpisu. Ta razvada, ki se je tako razpasla, bi se morala končno nehati. -o-

Ženski kotichek

— **Novi državljanski zakon**, ki se pri nas pripravlja, bo prinesel tudi ženam marsikatero novost, kar je razumljivo, saj je za nas Slovenke še danes v veljavi stari avstrijski zakon iz 1811. leta. 126 let je čestitljiva starost tudi za zakon. Četudi najbrž novi zakon ne bo dosegel te starosti, bo vendar za dolgo dobo določal našo usodo. Zato je razumljivo, da mu posvečajo veliko pažnjo razna ženska društva, ki tudi stavijo izpreminjevalne predloge k osnutku. V okviru kratke notice je nemogoče spuščati se v podrobnosti, opozorila bi samo na en predlog, ki pokaže, kako globoko posega zakon v življenje žene in družine: »Žena ne sme iskati zaposlitve izven hiše na način ali v obsegu, ki bi jo oviral, izpolnjevati svoje dolžnosti kot žena in mati.« Naj se vsaka misleča žena le malo poglubi v vse konsekvence, ki bi mogle iz take določbe izhajati! Zelo važno bi bilo zato tudi v Celju zborovanje, ki bi bilo posvečeno kritičnemu presojanju novih določb, kar bi mogel seveda podati le nekdo, ki se je v osnutek poglubil in pozna vse predloge. Velike važnosti pa je, da se žene zedinijo na enotne predloge. Nič ne vzame resnosti in prepričevalnosti zahtev več ugleda, kakor zahteve, ki si nasprotujejo zato, ker prihajajo iz raznih pokrajin ali temeljijo na različnih mišljenjih. Na vsak način naj novi državljanski zakon ženin položaj izboljša, njene pravice jasno določi — ne pa nasprotno. Začnimo se žene za pravna vprašanja pravočasno zanimati in ne le sprejemati gotovih dejstev.

A. Z.

Glasovi iz laškega sreza

Laško

1 Iz Marijagradca. Spoštovani gospod urednik! Iz okorne kmečke roke Vam prihaja to pisanje. Ne bo vse prav napisano, pa popravite, kar bo pogrešno. Naša, skoraj 100 let obstoječa poštena kmečka občina Marijagradec je zbrisana po volji tistih, ki smo jim marijagraški občani toliko let služili in jim nasipali kroglice v volilne skrinje, da so se z njimi po vsej Sloveniji bahali, kajti malo je bilo med nami garjevih ovc, ki bi si bile upale zameketati za koga drugega, kakor za one koštrune, ki so nam jih postavljali in pokazali gospodje iz župnišča. Sedaj pa naenkrat volilni rezultati ne bodo več tako enodušni, ker bo več sto liberalnih Laščanov glasovalo po svoji pameti. Pravijo namreč, da je iz občine Marijagradec nastala občina Marija-Laško, kar že na zunaj ni za njo, ko se tako brezbožno ime združi z Marijo. Pa tudi drugače ni prav. V naši občini smo bili dosedaj razen 5 gostilničarjev sami kmetje, ki smo lepo složno, mirno in počasi upravljali svojo občino. Z Laščani smo se desetletja dobro razumeli, oni so mislili in volili po svoji glavi, mi pa skoraj brez izjeme po mislih in glavah gospodov dušnih pastirjev. Ko so bile volitve, se z Laščani nismo prepirali. Mi smo ponosni šli domov z zavestjo, da smo storili svojo dolžnost, Laščani pa so bili istega mnenja. Dve fronti smo imeli, ena je bila na severu z glavnim kvartirjem v Brstniku, druga pa na jugu v Ložah; večina nas je bolj vlekla z južno armado, ker so nam bolj ugajali njeni komandanti. Pripovedujejo pa sedaj, da je našo občino izdal generalni štab južne armade in nas prodal Laščanom. Je pač tako: ni dobro, če iz kmeta ali rudarja čez noč postane gospod. Taki ljudje se prevzamejo, ko zlezajo na tako odgovorna mesta, ali pa izgubijo glavo. Laščani imajo dolgog, da se kar kadi, plačevati morajo vodovodno posojilo in asfalt, zidati hočejo veliko hišo za gosposko, ki bo stala več kot dva milijona dinarjev, hočejo zaježiti Savinjo, napraviti klavnico in ne vem kaj še vse, kar vse skupaj

nima prav nobenega pomena za nas kmete. Pač, ta pomen ima, da bomo morali tudi mi plačevati vse te dolgove in stroške, ne da bi mi imeli kaj haska od tega. Tolažijo nas pa, da bodo Laščani plačevali velike davke in z njimi tudi velike občinske doklade. Ta tolažba pa je čisto jalova, kajti če bi Laščani ne imeli dolgov in svojih potrebščin, bi res visoke doklade iz Laškega tudi nam kaj dobrega prinesle, tako pa bomo morali le še mi plačevati dolga desetletja, dokler pač ne bodo Laščani poplačali svojih dolgov in si postavili vsega tistega, kar nameravajo. Zdaj bolj in bolj vidimo, da so imeli prav tisti stari ljudje, ki so nas že prej svarili, naj se nikar ne združimo z občino Laško, ko lahko po pameti z lastnimi dohodki krijemo svoje skromne zahteve in stojimo na svojih lastnih nogah. Tanož se lahko naenkrat zasuje, pa bo zopet razrezal našo občino in sicer tako, da bo potegnil malo bolj proti vzhodu, da bo Laškemu od naše stare občine še tisto ostalo, kar je sedaj najboljšega. Z gospodo ni dobro češnje zobati!

1 Spomenik v Laškem. Na originalno pa zelo posrečeno zamisel so prišli laško dopisniki »Slovenskega doma« Na Slomškovem trgu so baje ob prevratu spomeniku odbili glavo prvega laškega župana, kateremu so, kakor pravi »Slovenski dom«, »laški nemškutarji« postavili spomenik. Naše stoječo soho se naj sedaj po nasvetu dopisnikov »Slovenskega doma« pribije glava zadnjega laškega župana. Mi z vso gorečnostjo pritrujemo tej ideji, saj zadnji laški župan za svoje veliko delo v trajen spomin hvaležnih Laščanov zasluži spomenik. In ta figura tudi ne bo težko izvedljiva, izklesali jo bodo lahko domači umetniki. Pod njo se pa naj napravi napis v lastnih besedah zadnjega laškega župana: »Občini Laško sem pridobil 4000 duš«. Ta napis bodo plačali dopisniki »Sloven. doma« in njegovi prijatelji, mi pa bomo dostavili na lastne stroške še ta-le dodatek: »Pridobil pa sem Laškemu tudi 400 beračev. Hvaležni Laščani«.

1 Gostilničarska pivovarna ne da miru brezposelnim dopisnikom »Slo-

venskega doma«. V svoji besni popadljivosti in v maniji nedosežne lažnosti in zlobe se lotevajo sedaj tudi oseb, s katerimi niso imeli nikdar nobenih zvez in ki so jim na poti le toliko, da jim s svojo neumorno pridnostjo in marljivostjo vzbujajo vest, ki jim neprestano kliče o lenobi in nemarnosti. »Slov. domu« in njegovim dopisnikom nam ni treba pojasnjevati, kako daleč je s to akcijo, ker niso niti beliča prispevali ali plačali za laško pivovarno. Oni pa, ki so upravičeni zanimati se za njo, bodo prav v kratkem imeli priliko spoznati, na kateri strani je laž in kje je resnica.

1 Komemoracija za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem je bila preteklo soboto v Sokolskem domu. Udeležili so se je v lepem številu prijatelji sokolstva in drugi nacionalno usmerjeni Laščani, dočim so se pristaši JRZ absentirali. Slavnostni spominski govor je imel br. Majer, ki je z v srce segajočimi besedami poudarjal neminljive zasluge blagopokojnega vladarja ter opisal nadomestljivo izgubo, ki je doletela z njegovo smrtjo naš narod, in neutešljivo bol, ki še vedno polni srca Sokolov. Solze so nam zalile oči in srca so nam drhtela ob njegovem govoru in pri lepih deklamacijah mladine, prepolnih nacionalnega čuta ter vdanosti in zvestobe našemu najvišjemu starešini. Program je izpolnil sokolski salonski orkester. Ko smo zapuščali Sokolski dom, nas je vse navdajala ena misel: Storit svojo dolžnost v izvrševanju sokolske petletke, da tako izpolnimo zadnje naročilo ljubljene Gospodarja.

1 Zborovanje JRZ pri evharističnem križu na Humu. Na vrhu Huma okrog evharističnega križa so preteklo nedeljo zborovali naši klerikalci. Da je bila udeležba številna, sledi že iz tega, da je bil ves prostor okrog križa natlačeno poln. Govorili so kaplan, Kolšek in Deželak. Slednji je govoril o dveh frontah, o hudičevi in božji. Ne vemo, ali je v hudičevo fronto štel one dopisnike »Slov. doma«, ki zadnje čase na tako satansko zloben način prav po hudičevsko kradejo čast in poštenje. Če je to storil, se vsekakor ni zmotil.

1 Spočetje »delomrznežev«. Kakor znano, se je ta beseda čisto uporabljala v tako zvanih »laških« stolpcih »Sl. doma« za uspešnejšo kampanjo proti nacionalni mladini. Zanimiva beseda, pa še zanimivejši akt, iz katerega je bila spočeta in naperjena protj našim vrstam v veliko veselje nasprotnikov. Vodovodni odsek laške občine je angažiral nekaj delavcev pri kopanju vodovodnega jarka v Šmarjeti. Občina je plačevala baje za kvantum dela, ki ga opravi povprečno en delavec v eni uri, po 4 din, dočim so delavci prejeli komaj 250 din za težko, naporno delo. Zavedujoč se svojega človeškega dostojanstva, niso vzdržali v smradu, ki se je pojavil, ter so se rajši umaknili. Do tega menda ne bi bilo prišlo, če bi bil naš občinski odbor to, kar trdi, da je, odnosno če bi očistil najprej ves smrad, iz katerega se porajajo delomrzneži, in šele po tem pel sebi hvalo ali napadal po svojih dopisnikih nacionalno mladino.

1 Izjava. Puhlim in tedencioznim napadom laškega dopisnika »Slov. doma«, ki jih je natrosil v 230. štev. na mojo osebo in indirektno tudi na »Novo dobo«, ne dajem odgovora, ker ne predstavljajo stvarne kritike. V kolikor ta znani gospod javno trdi, da serviram »izvečke iz del raznih avtorjev naši javnosti« pod svojim imenom, bom pa njemu odnosno listu dal priliko, da to dokažeta. Upam, da se temu ne bosta izmikala. — Mirko Kopač.

1 Sokolsko delo. Kakor smo poročali, je naše društvo priredilo dne 3. t. m. na svojem letnem telovadišču meddruštvene lahkoatletске tekme, namenjene vsem društvom, včlanjenim v celjski župi. Tekem so se udeležila tri društva: Celje-matica, Celje I in Laško. Tekmovalo se je v skoku v daljino, skoku v višino, metu diska, suvanju krogle in v teku na 100 m. Borba je bila do konca silno napeta in ji je številno občinstvo z velikim zanimanjem sledilo. Končno si je priborilo zmago domače društvo z 32 točkami. Prehodno darilo, kip »Zmagovalec«, si je torej za to leto osvojilo domače društvo. Kip je daroval

NEMOGOČE!

toda z **Bronhi** BONBONI
preprečiti KAŠEL
MOGOČE JE!

naš starosta br. dr. Roš in po obstoječem pravilniku preide v last društva, ki si ga osvoji s tremi zaporednimi zmagami ali pa s 5 zmagami v presledkih. Tekmovanja se bodo ponavljala vsako leto in je zanj naprej pričakovati večje udeležbe, zlasti pa tudi izkušenih bratov iz Trbovelj, Hrastnika in Zagorja, ki jih letos ni bilo. — Istočasno je bilo tekmovalje v peteroboju za prvenstvo v domačem društvu. Tekmovanja se je udeležilo 9 članov in 1 izven konkurence. Prvo mesto si je priboril br. Bogo Vaupotič s 1636, II. mesto br. Drago Zadavec s 1600, III. Josip Blagotinšek s 153375, IV. Hugo Kemr s 1516.10, V. mesto Jože Horjak s 1393.70 točkami. Br. Horjak je tekmoval navzlic poškodovani roki in je njegov uspeh gotovo zaradi tega manjši nego bi bil sicer, saj je baš on pri teku na 100 m odločil tudi zmago domačega društva nasproti Celju-matici. Vrlim našim bratom iskreno čestitamo!

1 Sokolski oder. V soboto 2. t. m. so uprizorili naši sokolski diletanti v režiji br. Horjaka tridejanko »Zakonci stavkajo«. Navzlic izredno kratki pripravi je bila šaloigra zadosti naštuđirana. Zelo naravno in neprisluseno je podal br. Ante Horjak kovača Tomažar; vidi se, da br. Horjak napreduje od sezone do sezone. Njegovega sina Toneta je predstavljajl še nekoliko boječe, pa vendar dobro br. Presker, ne težko vlogo župana je izborno igral, kakor vedno, br. Dragar. Tudi ženske vloge so bile zelo srečno razdeljene. Ugajala nam je Tilka s. Bezgovškove, izvrstna je bila v vlogi Barbe s. Drašlerjeva in v s. Hermanovi se razvija igralka, ki s svojo živahnostjo in prikupljivo komiko vzbujajo med občinstvom velike simpatije. Mati županja v osebi s. Pintarjeve je nastopila svojemu položaju odgovarjajoče. Če bi se bila svoje vloge malo bolje naučila (kar velja tudi za Korenko), bi lahko rekli o njej, da je bil njen nastop zelo zadovoljiv. V splošnem je bilo občinstvo s predstavo zelo zadovoljno in si želi v kratkem videti naše igralce zopet na odru. Laščani pa jih naj vsakokrat nagradijo za njih trud s še številnejšim posetom.

1 Nepošten volovski gonjač. Pred Tomaževim sejmom je prignal v Laško neki gonjač dva para volov in jih postavil v hlev neke tukajšnje gostilne. Nato jih je šel ponujat na prodaj mesarjem, trdeč, da je upravičen vole prodati za svojega gospodarja. Oba para je kupil mesar Sl. ter odšel na račun kupnine 3.000 din, dočim bi se imela ostala kupnina šteti, ko bi vole nalogali v vagon. Poštenemu mesarju g. Sl. so se pa živinski potni listi vendarle zdeli nekam sumljivi, in ko ni bilo določenega dne prodajalca od nikoder, je zadevo prijavil orožništvu. Orožništvo je dognalo, da so bili voli namenjeni iz Kočevja v Ljubljano, gonjač pa jih je obrnil v drugo smer in prišel z njimi do Laškega. Vole so oddali zopet lastniku. Vprašanje pa je nastalo, kdo bo povrnil g. Sl. na račun izplačanih 3.000 din.

1 Dva požara. V ponedeljek dopoldne je pričelo goreti v stanovanju uslužbenca falske elektrarne g. Resnika Janeza v Škorjančevi hiši v Deblem. Zaradi slabe peči so se vnela drva, zložena pri peči, nakar je segel ogenj tudi na pohištvo. Že v nekaj minutah je bila gasilska četa iz Laškega na mestu in je ogenj zadušila. G. Resnik trpi občutno škodo. Naslednjega dne popoldne nas je zopet vznemiril gasilski rog, ki je klical gasilce k nove-

mu požaru. Vnele so se saje v dimniku kože posestnika p. d. Čaja pod Starim gradom. Hiša je last g. Pirnata Ignaca, stanuje pa v njej p. d. Tomažič. Ogenj je grozil uničiti kočo, ki je v zelo slabem stanju, vendar se je požrtvovalnosti laških gasilcev posrečilo jo otehl. Že dolga dolga leta nismo imeli v Laškem nobenega požara, sedaj pa na enkrat dva, kar je vsekakor čudno naključje.

I Gostilno v Sokolskem domu je po odhodu g. Jeraše prevzela zopet s. Pintarjeva. Opozarjamo Sokolu naklonjeno občinstvo na to spremembo in na izvrstna vina, ki se točijo v Sokolski kleti.

I Veliko trgategv grozdja s plesom, šaljivo pošto in drugimi posebnimi zabavnimi točkami priredi v nedeljo 17. t. m. ob 20. sreska organizacija OJNS v prostorih gostilne Henke v Laškem. Vabimo vse naše prijatelje od blizu in daleč, da se te naše prve družabne prireditve, ki bo nudila vsem obilo zabave, polnoštevilno udeleže. Igral bo priznani jazz.

I Kino Laško bo predvajal v petek 15. in soboto 16. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 17. ob 16.30 divno filmsko zgodbo o nesmrtni ljubezni: »Roman Petra Ibbetsona« po romanu Georgea du Maurierja. V glavnih vlogah Gary Cooper in Ann Harding. — Predigra: zvočni teden in risana šaloigra.

Hrastnik

h Velekapitalisti — pa naši kmetje. V dnevnikih smo brali te dni, da bodo v kratkem položili telefonski kabel med Mariborom in Beogradom. Pisali so, da so se svetovne tvrdke, ki izdelujejo kable, dogovorile med seboj in bo stavila ponudbo za dobavo kabla le ena tvrdka, menda Siemens-Halske, dobiček pa si bodo lepo razdelile. Tako delajo velekapitalisti, naši kmetje pa so bolj brihtni! V Prapretnem n. pr. ima kamnolome pet posestnikov, ki bi vsi radi s svojim gramozom obogateli. Pa se s trmoglavostjo skušajo, kdo bi dal svoj gramoz — ceneje. Še pred nekaj leti so ga vozili v Hrastnik po 60 din za kubični meter, potem po 50, 40, 30 in sedaj ga vozijo že po 25 din. Nikakor ne morejo razumeti, da na ta način ne škodujejo samo sosedu, temveč tudi sebi. Kaj ko bi se tudi vi pomenili malo po »velekapitalistovski« in s svojim gramozom zaslužili toliko, kakor zasluži preprost delavec? Pa bo težko kaj!

h Poslovilni večer vrlemu možu. V nedeljo 10. t. m. je bil v gostilni Roš poslovilni večer orožniškega komandirja g. Matije Cvijana Vitosa, ki odhaja s svojo družino na novo službeno mesto v Ljutomer. Gosp. Matija Cvijan Vitos je po štirinajstletnem službovanju v Črni gori nastopil pred tremi leti službo v Hrastniku. Zaradi svoje vestnosti, poštenosti in socialnega čustvovanja si je pridobil zaupanje med vsemi sloji tukajšnjega prebivalstva. Prav posebno je bil priljubljen med delavstvom, ker je razumel njegove težnje. Bil je tudi član viteških organizacij. Za svoje vestno in točno službovanje je bil večkrat pohvaljen od svojih predstavljenih in tudi odlikovan s srebrno kolajno. Na njegovem novem službenem mestu mu želimo tudi mi vse najboljše. — Udeleženci tega večera so tudi obudili spomine na nesrečni 10. oktober pred sedemnajstimi leti, ko je kruta usoda odločila, da je ostal na Koroškem del našega naroda onstran meje naše domovine. Med navzočimi je nabral rudar Rešek za Družbo sv. Cirila in Metoda 114 din.

h Sokolsko društvo bo priredilo v svojem domu v soboto 16. t. m. zvečer zelo bogato vinsko trgategv z godbo, plesom itd. Poskrbljeno bo tudi za dobro postrežbo. Kakor vse prireditve Sokola, tako bo tudi ta nudila udeležencem dosti razvedrila!

h Sokolski zvočni kino bo predvajal v nedeljo ob 15.15 in 20.15 barvani muzikalni film »Rdeči jahač«. V glavnih vlogah Svetislav Petrovič in Kamila Horn. Godi se v velemestnih barih in varietejih, kjer prevladuje petje in godba.

Ali ste že poravnali naročnino?

Književnost

k »Jugoslovanski biseri« in Celje s Savinjsko dolino. Prihodnja številka ugledne tujskoprometne in gospodarske bogato ilustrirane revije »Jugoslovanski biseri«, ki izhaja v Mariboru, izide sredi meseca oktobra. Glavna vsebina te številke bo namenjena propagandnemu delu za mesto Celje, za njegovo gospodarsko, kulturno in politično območje, zlasti pa za Savinjsko dolino sploh. Ta revija, ki jo urejuje znani navdušeni propagator lepote Savinjske doline prof. dr. Fr. Mišič, avtor knjige »V porečju bistre Savinje«, je tudi v zvezkih, ki so do sedaj izšli, s spretno in živahno pisanimi potopisnimi, gospodarskimi in zgodovinskimi orisi, enako pa tudi s prekrasnimi pokrajinskimi posnetki vršila veliko reklamo za naše mesto in njegovo obširno, pokrajinsko tako pestro in prirodno tako bogato zaledje. Prva številka te revije je prinesla med drugim z velikim znanjem in navdušenjem pisan članek »V avtu iz Celja v Logarsko«, ki ga ponazorjuje sedem umetniško izdelanih posnetkov mesta Celja, Logarska ob vhodu in v njenem kotu, Igla, Gornji grad, Okrešelj s Frischaufovimi domom. Ravnatelj Dobrne g. dr. Fr. Šter je v tej številki objavil spis o »Zdravilišču Dobrni pri Celju«, ki ga pozivlja zelo posrečna pokrajinska slika Dobrne. V svoji drugi številki so »Jugoslovanski biseri« objavili nad vse privlačne orise z naslovi »Od Rimskih toplic do Zidanega mosta«, »Kopalnice Dobrne«, »Ob Savinji pri Rimskih toplicah«, »Naravno zdravljenje in pomlajevanje v Laškem« in »Moderniziranje Dobrne«. Vsi ti članki so bogato ilustrirani, pozornost vsebuje posebno skalnati vrh laškega Huma, ki na njem sedi koroški rojak direktor Ante Grafenauer ob svojem 140. obisku te lepe gore, in pa nad vse sijajna pokrajinska slika Rimskih toplic, ki je očarala vsakogar, ki ima kaj smisla za prirodne lepote. Zadnja številka je objavila članek g. Antona Lečnika iz Celja »O trgovini, obrti in tuischem prometu v Celju« z veliko, zanimivo sliko našega Celja s Savinjo, aktualen spis »Letovišča ob Savinji«, lep nastavek g. Hribernika, direktorja meščanske šole v Šoštanju »O Šaleški dolini«, zelo informativen spis »O Smrekovcu in njegovi koči«, vse lepo pestro ilustrirano. Glede na lepo propagandno delo, ki ga za naše mesto in njegovo zaledje opravljajo »Jugoslovanski biseri«, moremo in moramo revijo prav vsakomur toplo priporočati, zlasti pa onim, ki jim je kaj na napredovanju našega tujkega prometa.

CENJ. ČITATELJEM IN

INSERTOM

v ljudno sporočamo, da izhaja »Nova Doba« vsak petek že ob 15., torej dve uri prej nego doslej. Uredništvo sprejema zaradi tega rokopise samo do četrtega popoldne in le v nujnih primerih še kratke novice v petek do 9. dopoldne. Uprava sprejema oglase ob petkih samo do 10. dopoldne.

Uredništvo in uprava
»Nove Dobe«

Ročni voziček

lahek, ter damsko kolo skoraj popolnoma novo proda Kramar & Mislej, Celje

Celjska posojilnica d. d. v Celju

V LASTNI HIŠI NARODNI DOM

Glavnica in rezerve nad
Din 16.500.000—

Kupuje in prodaja devize in valute

Izdaja uverjenje za izvoz blaga

Ob pričetku novega šolskega leta

knjigarno in veletrgovino s papirjem

KARL GORIČAR VDV. - CELJE

Kralja Petra cesta 7-9

kjer si preskrbite šolske knjige — nove ali antikvarične — aktovke, nahrbtnike, vse vrste šolskih zvezkov in ostale šolske potrebščine. Nalivna peresa z zlatim peresom že od din 35— naprej. — Kupujemo tudi antikvarične šolske knjige!

Ugodna priložnost!

Knjigo za 10.000 dinarjev (Ljudske posojilnice ali Mestne hranilnice) išče penzionist in plača mesečno po din 875, torej skupno din 10.500 z garancijo. Ponudbe upravi lista pod »1. november«.

Stanovanje

z 1 sobo in kuhinjo oddam takoj. — Čret, mizarstvo Stuklek.

Zatekla se je

4 mesece stara psica rjave barve. Kdor jo vrne na naslov: Rozman, babica, Celje, Vodnikova ul. (pri Gradtu), prejme nagrado.

Štedilnik

v dobrem stanju se ugodno proda. Vprašati: Dečkova cesta 35 (Gaberje)

Iščem učitelja ali učiteljico

italijanskega jezika. Poučni jezik nemški. Ponudbe na upravo »Nove Dobe«.

Napise

nagrobnihih tablic

pozlatenje in prebarvanje

nagrobnihih križev

izvrši okusno, trpežno in po zmerni ceni tvrdka S. Helebar, slikarstvo in trgovina barv, Celje

Lepo stanovanje

obstoječe iz sobe, kabineta, kuhinje, kopalnice, balkona, se odda mirni stranki. Velik vrt na razpolago. — Naslov v upravi lista.

Časopisni papir

prodaja uprava »Nove Dobe«

Franjo Dolžan - Celje

kleparstvo, vodovodne instalacije
strelvodne naprave

Za kresijo 4

Telefon 245

Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerne — Postrežba točna in solidna

otvoril precizno mehanično delavnico

za rezila (šnite), prebijala (štanice) in vtiskala. — Razen tega sprejemam tudi predmete za skobljanje in struženje.

Ker posedujem poleg preciznih obdelovalnih strojev tudi prvovrstno strokovno naobrazeno osobe, Vam nudim s tem zadostno jamstvo za vsa v to stroko spadajoča dela. V upanju, da me boste s svojimi naročili blagovolili upoštevati, se Vam najvljudneje priporočam.

Javoršek Ignac

Celje, Mariborska 5 (Mestni mlin)

ŠOLSKE KNJIGE

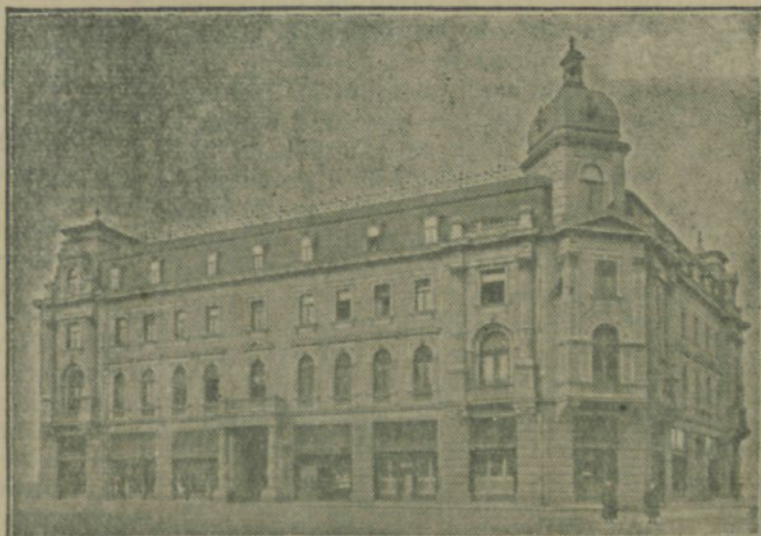
za osnovne, meščanske in srednje šole, monopolne zvezke, risalne in pisalne potrebščine kupite zelo ugodno v knjigarni in trgovini s papirjem

FRANC LESKOVŠEK, CELJE, GLAVNI TRG 16

ZVEZNA TISKARNA V CELJU - Strossmayerjeva 1

Najstarejše narodno podjetje te stroke v Celju priporoča občinam, uradom, pridobitnim krogom, sokolskim, gasilskim in drugim društvom ter narodnemu občinstvu tiskovine vseh vrst in solidno vezavo knjig po zmernih cenah

Novo opremljena z modernim črkovnim materialom — Moderniziran strojni obrat

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter nudi za nje popolno varnost in ugodno obrestovanje

Podružnici:
Maribor, Šoštani